

## **196 . Sânnicolau Mare | Comuna: or. Sânnicolau | Județ: Timiș | Punct: Seliște | Anul: 2004**

**Anul:** 2004

**Cod RAN:** 155537.03

**Perioade:** Preistorie, Antichitate, Evul Mediu, Perioadă neprecizată

**Epoci:** Epoca bronzului, Epoca romană târzie, Epoca migrațiilor, Epoca medievală timpurie, Evul Mediu, Perioadă neprecizată

**Categorii sit:** Domestic, Religios, ritual și funerar

**Autori:** Adrian Bejan, Liviu Măruia

**Instituții:** Universitatea de Vest, Timișoara, Universitatea de Vest, Timișoara

### **Raport**

Cercetări arheologice sistematice începând din anul 1995. S-a stabilit stratigrafia sitului, succesiunea nivelurilor de locuire și zonele cu pondere maximă pentru fiecare nivel. Din anul 2000 s-a inițiat o a doua etapă de cercetare pentru a se determina raportul dintre complexele de locuire. S-au descoperit până în prezent, în cele 26 de secțiuni practicate (cu casele adiacente), următoarele complexe de locuire:

- epoca bronzului: un segment al șanțului de apărare și două morminte de incinerare în urnă, cât și două morminte de incinerare în groapă

- epoca postromană (sec. III/V-VI) - patru locuințe, trei gropi de provizii, cinci vetre de cuptor, două morminte de inhumare, segmente de șanțuri care, probabil, despărțeau complexele de locuire. În campaniile anului 2002-2003, pe o lungime de 15 m în secțiune, s-a degajat un șanț care, probabil, înconjura un complex de locuire. S-au surprins două laturi și unghiul rotunjit dintre ele. În campania anului 2004 s-a descoperit un mormânt de inhumare și care, după inventarul funerar (o căniță de lut tipică), poate fi atribuit unui individ de origine sarmatică.

- sec. VIII-IX - o locuință;

- sec. XI-XII - unsprezece locuințe, două cuptoare, o vatră exterioară locuințelor, șaptesprezece gropi de provizii, zece gropi menajere, o fântână de apă cu pereții fățuiți cu lut;

- feudalismul dezvoltat - unsprezece locuințe, unsprezece gropi de provizii, cincisprezece gropi menajere, o vatră exterioară locuinței, necropola așezării, din care s-au evidențiat, deocamdată, șase morminte.

Șantier școală pentru practica de specialitate a studenților din anul I, secțiile Istorie, Istorie-o limbă străină și Istorie-Teologie. Obiectivul cercetării arheologice: studiul organizării habitatului în așezările primului mileniu p. Chr. și în feudalism, precum și stabilirea stratigrafiei sitului și a relației dintre complexele de locuire.

În anul 2004 s-au continuat cercetările trecându-se, pentru prima oară, într-un sector nou, la N de drumul de țară care împarte platoul de la V spre E, paralel cu șoseaua Sânnicolau Mare–Arad. S-au trasat trei secțiuni: S1–S3/2004 (S24–S26), S1 și S2 paralele, orientate N-S, perpendiculare pe drum și S3, la 30 de m E distanță de S1 și orientată V-E și la aceeași distanță de drum ca și latura nordică a S1.

În secțiunile trasate continuă nivelele de locuire suprapuse și în zona de la N de drum (nivele feudale și feudale timpurii, postroman și preistoric). Pornind de la nivelul de călcare modern se pot enumera:

- feudal: în S1 și S2 - trei vetre feudale aparținând unor locuințe, trei gropi de provizii, gropi menajere și de stâlp; fântână feudală în care s-a coborât până la 4,2 m fără a se atinge fundul; în S3 s-a identificat necropola feudală de inhumare, din care s-au dezvelit șase schelete, toate fără inventar, dar după dispunerea mortului sunt probabil creștini. Cercetările ulterioare vor putea preciza mai bine care este raportul dintre

---

așezare și necropolă.

- feudal timpuriu: trei gropi de provizii feudal timpurii (sec. XI-XII), sub nivelul de locuire feudal (așezare și necropolă)

- postroman: în cantitate mică este prezentă ceramica cenușie de sec. II-IV în toate cele trei secțiuni. Nivelul este foarte distrus, cu greu s-a putut localiza în S1/S2 profilul unei locuințe de sec. III-IV, o a doua surprinzându-se sub necropola feudală din S3, unde au apărut și o groapă de provizii și un cuptor din această perioadă. În S1 și S2 au fost degajate, aparținând acestui nivel, 3 gropi de mormânt de inhumatie. Într-una s-a găsit un schelet aproape integral (lipsește părți din tors), având la picioare depusă o căniță lucrată cu mâna. Celelalte două sunt fără mort (cenotafe), cu câteva oase provenind de la ofranda de carne.

- preistoric: nivelului îi aparțin cel puțin două morminte de incineratie distruse, unul localizat doar prin câteva fragmente ceramice și osoase cremate, iar cel de-al doilea prin groapa de mormânt cu urna păstrată extrem de fragmentar. La extremitatea nordică a secțiunilor S1 și S2 nivelul de călcare se adâncește mult, rezultând un șanț artificial cu nivele succesive de umplutură. Probabil aparține celei mai vechi utilizări a locului, în preistorie.

Cercetările din campaniile 2003-2004 deschid o nouă perspectivă asupra sitului de la Sânnicolau Mare "Seliște", vizând rezolvarea unor noi probleme care au apărut prin descoperirea necropolei feudale, cât și prin localizarea mai precisă a necropolei postromane și sporirea numărului de morminte de incineratie preistorice. În aceste condiții cercetarea va continua și în anii următori, până la elucidarea deplină a structurilor complexelor arheologice.

Materialul arheologic rezultat din săpătură este reprezentat, în majoritatea covârșitoare a sa, îndeosebi din ceramică, extrem de fragmentară, fără posibilități reale de reconstituire. Ceramica este tipică și specifică orizontului cronologic căreia îi aparține, în totalitate fiind de uz curent și de proveniență locală, fără a conține vreun element mai deosebit. Materialul osteologic se înscrie în nota specifică a sitului, fiind reprezentat îndeosebi de oase de animale mari (probabil bovine, cabaline și, eventual, porcine). Descoperirea necropolei feudal târzii, dar și a mormântului sarmatic postroman au impus adoptarea unor măsuri pentru colectarea, descrierea, repertorierea și depozitarea materialului osteologic uman. În virtutea acestui deziderat a fost inițiată colaborarea cu specialiști și studenți ai Catedrei de Antropologie de la Facultatea de Sociologie – Filozofie. Întreg materialul arheologic descoperit se află depus în depozitul de arheologie al Catedrei de Istorie, la UV Timișoara, sala 311.

Tehnici de cercetare: cercetare clasică, efectuată prin executarea de secțiuni și casete adiacente, care surprind stratigrafia și complexele arheologice pe verticală și orizontală. Materialul arheologic rezultat este transportat în depozitul de arheologie al UV Timișoara pentru investigație arheologică și antropologică. Terenul este redat agriculturii după fiecare campanie anuală. Nu au apărut, până în prezent, vestigii care să impună protejarea lor pe loc. Punerea în valoare a obiectivului se va face prin publicarea monografiei arheologice și prin studiile științifice care vor fi întocmite.

Următoarele campanii de cercetare pe platoul "Seliște" de la Sânnicolau Mare vizează stabilirea relațiilor dintre complexele de locuire contemporane prin deschiderea unor casete în care se urmărește stratigrafia orizontală pentru a se putea deduce raportul care a existat între elementele de habitat aparținând aceluiași nivel cronologic. De asemenea se vizează lămurirea succesiunii etapelor de locuire din preistorie (epoca bronzului) și până în feudalismul târziu (sec. XVII-XVIII), prin departajarea clară a nivelelor de cultură specifice. Descoperirea necropolei așezării feudal târzii, cât și a unor elemente de habitat mai deosebite, impune cercetarea, cel puțin pentru încă o campanie de săpătură, a elementelor nou apărute.

Până la ora actuală nu au apărut elemente de habitat care să impună restaurarea și conservarea lor pe loc. După fiecare campanie arheologică terenul este evacuat de urmele excavațiilor și redat agriculturii.

---

[Raportul 3221 din cronica.cimec.ro](#)  
[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)

---